

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2012

752/2012

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 48 ja 49 §,
muutetaan 3 §:n 3 momentin 10 kohta, 4—6 §, 16 §:n 6 momentti, 19 §:n 2 momentti, 21 ja 22 §, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 4 ja 8 momentti, 27 §:n 5 momentti, 28 ja 32 a §, 32 b §:n 4 ja 5 momentti, 32 c §:n 1 momentti, 33 §:n 4 momentti, 37 §:n 1 momentti, 38—44, 45, 47, 51, 54, 55 ja 61 §, 61 a §:n 2 momentti, 62 §, 67 §:n 5 momentti, 71 §:n 1 momentin 5 kohta ja 4 momentti sekä 73 §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentin 10 kohta laissa 1360/2010, 4 § osaksi laeissa 10/2010, 301/2010, 604/2010, 1360/2010 ja 1493/2011, 5 § osaksi laeissa 689/2010 ja 902/2011, 6 § osaksi laeissa 10/2010, 301/2010, 1360/2010 ja 1493/2011, 26 §:n 4 momentti ja 55 § laissa 301/2010, 27 §:n 5 momentti laissa 604/2010, 28 § osaksi laissa 604/2010, 32 a § laeissa 207/2009, 902/2011 ja 1493/2011, 32 b §:n 4 ja 5 momentti laissa 207/2009, 32 c §:n 1 momentti laeissa 902/2011 ja 1493/2011, 39 § osaksi laeissa 1360/2010 ja 1493/2011, 40 ja 43 § osaksi laissa 1360/2010, 45 § osaksi laissa 301/2010, 54 § osaksi laissa 10/2010, 61 § osaksi laeissa 1360/2010 ja 1242/2011, 61 a §:n 2 momentti ja 71 §:n 4 momentti laissa 10/2010 ja 71 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 653/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 3 c §, 10 §:n 1 momenttiin uusi 4 a kohta ja lakiin uusi 16 a, 33 a, 43 a ja 43 b § seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

10) seurata luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja toimittaa sitä koskevia tietoja Euroopan pankkiviranomaiselle.

3 c §

Viranomaisyhteistyö talousrikollisuuden ehkäisyssä ja torjunnassa

Finanssivalvonta toimii yhteistyössä rahanpesun selvittelykeskuksen, poliisin, Harmaan talouden selvitysyksikön, Verohallinnon ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa talousrikollisuuden ehkäisyssä ja torjunnassa.

Jos Finanssivalvonta valvontatoiminnassaan tai laissa säädettyjä muita tehtäviä hoitessaan havaitsee tai epäilee, että finanssipalveluja tai finanssijärjestelmää käytetään tai aiotaan käyttää talousrikollisuuden tarkoituksiin, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava siitä 1 momentissa tarkoitettulle asianomaiselle viranomaiselle. Tällöin on otettava huomioon, mitä 71 §:ssä ja muualla laissa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettun yhteistyön toteuttamistavasta.

4 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa 2—4 momentissa tarkoitettua yhteisöä ja laitosta.

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitostoinnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä;

2) vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusyhtiötä;

3) työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä;

4) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä sekä kolmannen maan rahastoyhtiön sivuliikettä;

5) sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä;

6) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (748/2012) tarkoitettua pörssiä;

7) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoinnasta annetussa laissa (749/2012) tarkoitettua selvitysyhteisöä mukaan lukien sen perustama selvitysrahasto;

8) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoinnasta annetussa laissa tarkoitettua arvopaperikeskusta mukaan lukien sen perustama kirjausrahasto;

9) maksulaitoslaissa (297/2010) tarkoitettua maksulaitosta;

10) ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettua kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikettä;

11) talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisöä.

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisöä sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä;

2) pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisöä;

3) luottolaitostoinnasta annetussa laissa tarkoitettua vakuusrahastoa ja talletussuojarahastoa sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoittajien korvausrahastoa;

4) vakuutusyhdistyslaissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

5) vakuutuskassalaissa tarkoitettua eläkekassaa, sairauskassaa ja muuta vakuutuskassaa;

6) eläkesäätiölaissa tarkoitettua eläkesäätiötä;

7) työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettua työttömyyskassaa ja työttömyyskasojen tukikassaa;

8) maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta ja merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettua Merimieseläkekassaa;

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettua työttömyysvakuutusrahastoa.

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevien sivuliikkeiden toimintaa, ulkomaisten ETA-lisäeläkelaitosten ja ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa Suomessa sekä sellaisten ulkomais-

ten valvottavien palvelujen tarjoamista ja ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa Suomessa, joita harjoitetaan sivuliikettä perustamatta, niin kuin 5 ja 6 luvussa säädetään.

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston sijoitustoimintaa niin kuin valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) säädetään, Keva-nimisen kunnallisen eläkelaitoksen sijoitustoimintaa niin kuin kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003) säädetään sekä Kirkon keskusrahaston eläkerahastoa niin kuin kirkkolaisissa (1054/1993) säädetään.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) säännellyllä markkinalla ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevan tai säännellylle markkinalle tai monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään kaupankäynnin kohteeksi Suomessa haetun arvopaperin liikkeenlaskijaa sekä muuta, joka on velvollinen julkistamaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua esitteen tai joka tarjoaa arvopapereita mainitun lain 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla;

2) kirjanpitovelvollista, jonka arvopapereita on 1 kohdassa tarkoitettua kaupankäynnin kohteena muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai jonka arvopapereita on haettu tällaisen kaupankäynnin kohteeksi;

3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettua muuta kaupankäyntiosapuolta kuin sijoituspalvelun tarjoajaa;

4) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettua selvitysosapuolta;

5) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettua tilinhoitajaa;

6) arvopaperimarkkinalain 12 luvun 3 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 17 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 41 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 26 §:ssä ja sijoitusrahastolain 99 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahas-

tolain 101 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvolista;

7) arvopaperimarkkinalain 11 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vapaaehtoisen ostotarjouksen tekijää, 19 §:ssä tarkoitettua osakkeenomistajaa, 27 §:ssä tarkoitettua ostotarjouksen tekijää sekä näiden kanssa yksissä tuumin toimivaa 5 §:ssä tarkoitettua henkilöä;

8) sitä, joka arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään mainitussa pykälässä tarkoitettua liputusilmoituksen;

9) arvopaperitileistä annetun lain (750/2012) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

11) tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) tarkoitettua Tapaturmavakuutuslaitosten liittoa;

12) liikennevakuutuslaissa (279/1959) tarkoitettua Liikennevakuutuskeskusta ja liikennevahinkolautakunnasta annetussa laissa (441/2002) tarkoitettua liikennevahinkolautakuntaa;

13) potilasvahinkolaissa (585/1986) tarkoitettua Potilasvakuutuskeskusta ja potilasvahinkolautakuntaa;

14) Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa (397/2006) tarkoitettua Eläketurvakeskusta;

15) ympäristövahinkovakuutuksesta annetussa laissa (81/1998) tarkoitettua Ympäristövakuutuskeskusta;

16) Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettua Koulutusrahastoa;

17) vakuutusedustuksesta annetussa laissa (570/2005) tarkoitettua vakuutusedustajaa mukaan lukien mainitun lain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen vakuutusedustaja;

18) kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa;

19) luottoluokituslaitoksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1060/2009 tarkoitettua luottoluokituslaitosta.

6 §

Muut määritelvät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

2) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

3) *kotivaltiolla* ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan ulkomaiselle ETA-valvottavalle; kotivaltiolla tarkoitetaan myös ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan sellaiselle yritykselle, joka tarjoaa tai aikoo tarjota rahoitus- tai vakuutuspalveluja Suomeen perustamatta sivuliikettä taikka jossa on ulkomaisen selvitysyhteisön yhtiöoikeudellinen kotipaikka;

4) *isäntävaltiolla* ETA-valtiota, johon luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai vakuutusyhtiö on perustanut sivuliikkeen; mitä tässä laissa säädetään isäntävaltiosta, sovelletaan soveltuvin osin myös ETA-valtioon, johon luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai vakuutusyhtiö tarjoaa tai aikoo tarjota palveluja perustamatta sivuliikettä;

5) *ulkomaisella ETA-valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa koti- ja isäntävaltion valvontaviranomaista;

6) *kolmannen maan valvontaviranomaisella* Finanssivalvontaa vastaavaa kolmannen maan valvontaviranomaista;

7) *ulkomaisella valvottavalla* yritystä, joka vastaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä tai maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta ja jolla on Suomessa sivuliike taikka joka tarjoaa tai aikoo tarjota Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta;

8) *ulkomaisella ETA-valvottavalla* toisen ETA-valtion lainsäädännön alaista ulkomaista valvottavaa;

9) *kolmannen maan valvottavalla* kolmannen maan lainsäädännön alaista ulkomaista valvottavaa;

10) *ulkomaisella selvitysyhteisöllä* arvoosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettua ulkomaista selvitysyhteisöä;

11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten lisävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 1 §:n 10 kohdassa tarkoitettua vakuutusyritysryhmittymää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

13) *ulkomaisella ETA-ryhmittymällä* selalaista 12 kohdassa tarkoitettua ryhmittymää vastaavaa ulkomaista yritysryhmää, jonka ryhmävalvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen ja johon kuuluu vähintään yksi suomalainen yritys;

14) *sivuliikkeellä* luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, maksulaitoksen ja vakuutusyhtiön sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä sekä ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettua ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä;

15) *ulkomaisella sivuliikkeellä* ulkomaisen valvottavan Suomessa olevaa sivuliikettä;

16) *ulkomaisella ETA-sivuliikkeellä* ulkomaisen ETA-valvottavan Suomessa olevaa sivuliikettä;

17) *säännöillä* valvottavan yhtiöjärjestystä ja yhdistysjärjestystä sekä osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen, maksulaitoksen, säästöpankin, hypoteekkiyhdistyksen, eläkesäätiön, vakuutuskassan, työttömyyskassan, talletussuojarahaston, sijoittajien korvausrahaston,

pörssin, selvitysyhteisön, arvopaperikeskuk-
sen ja sijoitusrahaston sääntöjä samoin kuin
muita sääntöjä, jotka Finanssivalvonta tai
muu viranomaisen finanssimarkkinoita kos-
kevien säännösten nojalla vahvistaa finanssi-
markkinoilla toimivalle tai joita finanssi-
markkinoilla toimivat muuten ovat finanssi-
markkinoita koskevien säännösten nojalla
velvolliset toiminnassaan noudattamaan;

18) säännellyllä markkinalla ja monenkes-
kisellä kaupankäyntijärjestelmällä kaupan-
käynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1
luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua säännel-
tyä markkinaa ja 7 kohdassa tarkoitettua mon-
enkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

19) rahoitusvälineellä sijoituspalvelulain 1
luvun 10 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä.

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimark-
kinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

4 a) huolehtia 3 c §:ssä tarkoitettun viran-
omaisyhteistyön kehittämisestä;

16 §

Ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenen,
varajäsenen ja virkamiehen on ilmoitettava
säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä
kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin
kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellai-
sia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy
kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat
tiedot Finanssivalvonnan johtokunnan pitä-
mään luetteloon siten kuin 16 a §:ssä sääde-
tään.

16 a §

Sisäpiiri-ilmoitus

Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenen ja
varajäsenen sekä Finanssivalvonnan virka-
miehen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus yhden

kuukauden kuluessa siitä, kun hän aloitti teh-
tävässään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja il-
moitusvelvollinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa ilmoitusvelvolli-
sella tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltai-
sella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoite-
tun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun
yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä
markkinalla tai monenkeskisessä kaupan-
käyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena
Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoit-
usvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten
osakkeiden perusteella.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä
asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön
yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osake-
keita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tie-
dot.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoi-
tettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin
kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä,
asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun
2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosa-
keyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdis-
tystä taikka voittoa tavoittelematonta yhtei-
söä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa
rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on
kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava Finans-
sivalvonnalle neljänitoista päivän kuluessa
seuraavista muutoksista:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla
osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankin-
nat ja luovutukset, kun omistuksen muutos
on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tie-
doissa tapahtuvat muutokset.

19 §

Oikeus saada tietoja muulta henkilöltä

Mitä 1 momentissa säädetään tilintarkasta-
jasta, sovelletaan myös muuhun henkilöön,
joka on lain nojalla velvollinen liittämään
laatimansa lausunnon tai muun asiakirjan ar-
vopaperimarkkinalain 4 luvun 1 §:ssä tarkoi-
tettuun esitteeseen tai joka on antanut suostu-

muksensa tällaisen lausunnon tai muun asiakirjan liittämiseen esitteeseen.

21 §

Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä erityinen tietojensaantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta sekä näiden hallituksen jäseneltä, toimitusjohtajalta ja palveluksessa olevalta tiedot, jotka ovat tarpeen markkinoiden väärinkäyttöä, säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin arvoon vaikuttavien tietojen julkistamista tai säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tapahtuvaa kaupankäyntiä koskevien arvopaperimarkkinalain tai kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain säännösten taikka näiden nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi, jos tiedot liittyvät:

- 1) säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevaan arvopaperiin;
- 2) säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi haettuun arvopaperiin;
- 3) arvopaperiin, jonka arvo määräytyy säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin perusteella;
- 4) edellä 1—3 kohdassa tarkoitettun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan;
- 5) edellä 1—3 kohdassa tarkoitettulla arvopaperilla tehtyihin liiketoimiin tai toimeksiantoihin.

Finanssivalvonnalla on 1 momentissa tarkoitettu oikeus saada yksilöityä liiketointa koskevia 1 momentissa tarkoitettun valvonnan kannalta välttämättömiä tietoja myös siltä:

- 1) joka toimii valvottavan ja muun finanssimarkkinoilla toimivan lukuun tai puolesta;
- 2) joka on osallinen sellaiseen liiketoimeen tai toimeksiantoon, joka koskee 1 momentissa tarkoitettua arvopaperia;
- 3) jolla muuten voidaan perustellusta syystä olettaa olevan 1 momentissa tarkoitettua tietoa.

Mitä tässä pykälässä säädetään arvopaperista, koskee myös muuta rahoitusvälinettä.

22 §

Kutsuminen kuultavaksi

Finanssivalvonnalla on oikeus tarvittaessa kutsua kuultavaksi 18, 19 ja 21 §:ssä tarkoitettun oikeushenkilön edustaja tai sen palveluksessa oleva henkilö taikka mainituissa pykälissä tarkoitettu luonnollinen henkilö. Kuulemiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään asian suullisesta käsittelystä. Kutsun noudattamatta jättämisen perusteella ei voida asettaa 33 a §:ssä tarkoitettua uhkasakkoa eikä määrätä 4 luvussa tarkoitettua hallinnollista seuraamusta.

24 §

Tarkastusoikeus

Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

26 §

Toimiluvan peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonnan on peruutettava kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen, maksulaitoksen, hypoteekkiyhdistyksen, vakuutusyhtiön, kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen, sijoituspalveluyrityksen, kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevan sivuliikkeen, rahastoyhtiön, kolmannen maan rahastoyhtiön Suomessa olevan sivu-

liikkeen ja säilytisyhteisön hakemuksesta tälle myöntämänsä toimilupa, jos tällainen valvottava ei enää harjoita toimiluvan mukaista toimintaa ja on sillä perusteella hakenut toimiluvan peruuttamista. Osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta luottolaitoksen hakemuksesta säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankin toimiluvan peruuttamisesta säästöpankin hakemuksesta säästöpankkilaisissa (1502/2001) ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta luottolaitoksen hakemuksesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001).

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan peruuttamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan peruuttamiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan peruuttamisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

27 §

Toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusedustuksen kieltämisestä säädetään vakuutusedustuksesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

28 §

Johdon toiminnan määräaikainen rajoittaminen

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään

viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta toimilupavalvottavan hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muuna ylimpään johtoon kuuluvana, jos:

1) tämä on osoittanut tehtävänsä hoidossa ilmeistä taitamattomuutta tai varomattomuutta ja on ilmeistä, että se voi vaarantaa vakavasti finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen; tai

2) hän ei täytä niitä ammattitaito- ja luotettavuusvaatimuksia, jotka laissa erikseen säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä ja vakuutuskassaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen, selvitysyhteisön ja pörssin omistusyhteisöä. Mitä 1 momentissa säädetään toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, koskee vastaavasti eläkesäätiön asiamiestä ja tämän sijaista.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitos-toiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, säilytisyhteisöstä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, selvitysyhteisöstä, selvitysyhteisön omistusyhteisöstä tai vakuutusyhtiöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan

kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;

2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumisesta hankinnan johdosta;

3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumisesta hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:n 5 momentissa taikka arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n 5 momentissa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen asettaa samalla määräajan, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden ja takuuosuuksien hankinnan kieltämiseen sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

Tämän pykälän sijasta sovelletaan:

1) työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää;

2) pörssin ja pörssin omistusyhteisön omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ää;

3) arvopaperikeskuksen ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisön omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 9 §:ää;

4) selvitysyhteisön ja selvitysyhteisön omistusyhteisön omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 9 §:ää.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytysyhteisössä,

rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa, arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, selvitysyhteisössä, selvitysyhteisön omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 10 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettua kiellosta huolimatta; tai

3) edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan ylittävä omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

33 §

Toimeenpanokiello ja oikaisukehotus

Finanssivalvonnan oikeudesta:

1) kieltää ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tai muun ulkomaisen valvottavan toiminta säädetään 61 §:ssä;

2) kieltää arvopaperimarkkinalain vastainen toiminta arvopaperien tarjoamisessa, kaupassa ja arvopapereita koskevaa tiedonantovelvollisuutta täytettäessä sekä määrätä menettely oikaistavaksi säädetään arvopaperimarkkinalain 17 luvun 2 §:ssä;

3) kieltää pörssiä järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 32 §:ssä;

4) kieltää monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää järjestämästä kaupankäyntiä rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 4 luvun 8 §:ssä;

5) kieltää kauppojen sisäistä toteuttajaa järjestämästä sisäistä toteuttamista rahoitusvälineellä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 6 §:ssä.

33 a §

Uhkasakko

Jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toiminnassaan laiminlyö noudattaa finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä, Finanssivalvonnan 33 §:n nojalla antamaa toimeenpanokielloa tai oikaisukehotusta taikka muuta Finanssivalvonnan lain nojalla antamaa määräystä tai kielloa, toimilupansa ehtoja tai toimintaansa koskevia sääntöjä, Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan täyttämään velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvaan muuhun yritykseen, joka laiminlyö noudattaa, mitä sen velvollisuudeksi mainituissa laissa tai sen nojalla annetuissa määräyksissä säädetään.

Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa 18, 19, 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettua täyttämään mainituissa pykälissä säädetyn velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen.

Uhkasakkoa ei saa asettaa luonnolliselle henkilölle tässä laissa säädetyn tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi silloin, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyyn kohteena olevaan asiaan.

Uhkasakon tuomitsemisesta päättää Finanssivalvonta, jollei muualla laissa erikseen toisin säädetä. Uhkasakon asettamiseen ja tuomitsemiseen sovelletaan muilta osin uhkasakkolakia (1113/1990).

37 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien noudattamisen valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että sellaiset kirjanpitovelvolliset, jotka ovat kirjanpitolain tai muun lain nojalla velvollisia noudattamaan

tilinpäätöksessään kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (*IFRS-kirjanpitovelvollinen*), noudattavat mainittuja standardeja. Mitä tässä pykälässä säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan vastaavasti toimintakertomukseen, tilinpäätöstiedotteeseen ja osavuositarkastukseen.

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

1) laiminlyö tai rikkoo velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle 18 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka muita tietoja, jotka on säädetty tai määrätty säännöllisesti toimitettavaksi Finanssivalvonnan laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi;

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 8 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, sijoitusrahastolain 11 luvussa säädettyjä tai sijoitusrahaston säännöissä määrättyjä varojen sijoittamista koskevia rajoituksia taikka sijoitusrahastolain 93 §:ssä tarkoitetun avaintietoesitteen laatimisen, 99—101 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden tai 101 a §:ssä tarkoitetun velvollisuuden pitää rahastoyhtiön sisäpiirirekisteriä.

Rikemaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Rikemaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika. Oikeushenkilölle määrättävä rikemaksu on vähintään 5 000 euroa ja enintään 100 000 euroa. Luonnolliselle henkilölle määrättävä rikemaksu on vähintään 500 euroa ja enintään 10 000 euroa.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Jos teko tai laiminlyönti on erityisen moitittava, rikemaksun sijaan voidaan määrätä seuraamusmaksu.

39 §

Julkinen varoitus

Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja

muulle finanssimarkkinoilla toimivalle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin 38 §:n 1 momentissa tai 40 §:n 1 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Valvottavalle julkinen varoitus annetaan myös, jos valvottava tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee toimilupansa ehtojen tai toimintaansa koskevien sääntöjen vastaisesti.

Julkinen varoitus voidaan antaa edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin. Vaikka teon tai laiminlyönnin voidaan arvioida täyttävän rikoslain 51 luvussa säädetyn muun kuin törkeän rikoksen tunnusmerkistön, mutta teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syällisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen, Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää ilmoittamatta asian esitutkintaviranomaiselle.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jos se on suuruudeltaan enintään miljoona euroa. Muussa tapauksessa seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonnan esityksestä markkinaoikeus.

Seuraamusmaksun suuruus perustuu koko-

naisarviointiin. Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kesto aika sekä sen, jolle seuraamusmaksu määrätään, taloudellinen asema. Maksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Mikäli tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia hänen viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 100 000 euroa. Jos tuloja ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Jos finanssimarkkinoilla palveluja tarjoavalle luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu koskee hänen 5 §:n 17 kohdan nojalla valvottavaa elinkeinotoimintaansa, seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia hänen tästä elinkeinotoiminnastaan saamista viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 2,5 miljoonaa euroa.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

42 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen

Finanssivalvonta voi jättää rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos:

- 1) edellä 38 tai 39 §:ssä tarkoitettu on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi välittömästi virheen havaitsemisen jälkeen ja ilmoittanut virheestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle, eikä virhe tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva;
- 2) virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä; tai

3) rikemaksun määräämistä tai julkisen varoituksen antamista on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla.

Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa. Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä myöskään sille, jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava antamansa tai määräämänsä rikemaksu, julkinen varoitus ja seuraamusmaksu sekä markkinaoikeuden määräämä seuraamusmaksu. Seuraamuksen julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastaavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu.

43 a §

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano ja palauttaminen

Rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Täytäntöönpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Oikeusrekisterikeskus palauttaa hakemuksesta jo maksetun rikemaksun ja seuraamusmaksun, jos samasta teosta, jonka perusteella rikemaksu tai seuraamusmaksu on määrätty, tuomitaan rangaistus rikoslain 51 luvun 1—5 §:n perusteella.

43 b §

Asian käsittely markkinaoikeudessa

Rikemaksua, julkista varoitusta ja seura-

musmaksua koskeva asia tulee vireille markkinaoikeudessa Finanssivalvonnan esityksestä tai sen valituksella, jolle Finanssivalvonta on määrännyt seuraamuksen. Valituksesta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Finanssivalvonnan esitys seuraamusmaksun määräämisestä on tehtävä kirjallisesti. Esityksessä on mainittava:

- 1) sen nimi, kotipaikka ja osoite, johon vaatimus kohdistuu;
- 2) vaatimus ja sen perusteet; sekä
- 3) ne tosiseikat ja asiakirjat, joihin Finanssivalvonta vetoaa.

Esityksen tai valituksen saavuttua markkinaoikeuteen asia on ennen käsittelyä valmisteltava markkinaoikeuden ylituomarin tai markkinaoikeustuomarin johdolla niin, että se voidaan viipymättä ratkaista. Valmistelu ei ole tarpeen, jos esitys tai valitus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana.

Asiaa valmisteltaessa asiaan osallisille on varattava tilaisuus suullisesti tai kirjallisesti vastata esitykseen tai valitukseen. Markkinaoikeus huolehtii Finanssivalvonnan kuulemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Valmistelu voidaan päättää, vaikka asiaan osallinen ei ole antanut pyydettyä vastausta esityksen tai valituksen johdosta.

44 §

Velvollisuus saapua markkinaoikeuden istuntoon ja esittää asiakirjoja

Markkinaoikeus voi velvoittaa asianomaisen saapumaan istuntoon sekä esittämään liikekirjeenvaihtonsa, kirjanpitonsa, pöytäkirjansa ja muut asiaa selventävät asiakirjat. Jos velvollisuutta esittää asiakirjat ei täytetä tai asianomainen jää ilman laillista estettä saapumatta istuntoon, asianosainen voidaan sakon uhalla velvoittaa esittämään asiakirjat tai saapumaan istuntoon.

Asian käsittelystä ja selvittämisestä säädetään muutoin hallintolainkäyttölaissa ja markkinaoikeuslaissa (1527/2001). Käsitteilyn ja asiakirjojen julkisuudesta säädetään erikseen.

45 §

Asiakkaansuojan valvontaa koskevien säännösten soveltamisala

Finanssivalvonta valvoo, että valvottavat ja vakuutusedustajat noudattavat niihin sovellettavia markkinointia ja sopimusehtojen käyttöä sekä kuluttajan kannalta hyvän tavan vastaista tai muutoin sopimatonta menettelyä asiakassuhteessa koskevia säännöksiä. Rahoitusvälineiden markkinointia koskevien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään lisäksi arvopaperimarkkinaoikeuslaissa, sijoituspalvelulaissa ja muualla laissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi ulkomaiseen sivuliikkeeseen, muuhun ulkomaiseen valvottavaan, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta, ja ulkomaiseen vakuutusedustajaan siltä osin kuin Finanssivalvonta on toimivaltainen viranomaisen valvomaan niihin sovellettavien 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamista.

47 §

Kuluttaja-asiamiehen lausunto

Finanssivalvonnan tulee ennen ryhtymistä 33 tai 33 a §:n taikka 4 luvun mukaisiin toimenpiteisiin pyytää asiassa kuluttaja-asiamieheltä lausunto, jos se havaitsee, että 45 §:ssä tarkoitettu finanssimarkkinoilla toimiva toimii kuluttajansuojalain (38/1978) vastaisesti.

51 §

Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä erityinen yhteistyö

Finanssivalvonnan on ilmoitettava tietoonsa tullut markkinoiden väärinkäyttö ja epäily sellaisesta sen ETA-valtion valvontaviranomaiselle, jonka alueella kyseistä toimintaa harjoitetaan tai jossa rahoitusvälineet, joihin toiminta vaikuttaa, ovat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteina

tai niitä on haettu tällaisen kaupankäynnin kohteiksi.

Finanssivalvonnan on ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen pyynnöstä tutkittava markkinoiden väärinkäyttö. Pynnön esittäneen viranomaisen henkilöstöön kuuluva saa osallistua tutkimukseen.

54 §

Kolmannen maan valvottavan ja ulkomaisen selvitysyhteisön valvonta sekä yhteistyö kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

1) jonka valvonnassa oleva yritys on perustanut tai aikoo perustaa sivuliikkeen Suomeen tai jonka valvonnassa oleva luottolaitos on perustanut tai aikoo perustaa edustuston Suomeen;

2) johon valvottava on perustanut tai aikoo perustaa sivuliikkeen;

3) jossa suomalaisen yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säänneltyä markkinaa tai monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmää vastaavan kaupankäynnin kohteena;

4) jonka valvonnassa olevan yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säänneltyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa;

5) jonka valvonnassa olevan ulkomaisen selvitysyhteisön tai muun yhteisön toiminta on Suomen rahoitusmarkkinoiden toiminnan, vakauden tai sijoittajan suojan kannalta merkittävää.

Finanssivalvonnan oikeuteen saada tietoja kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevalta edustustolta ja tarkastaa niitä sovelletaan, mitä 18 ja 24 §:ssä säädetään.

Yhteistyöstä Sveitsin vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen kanssa säädetään vakuutusyhtiölaissa ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

55 §

Sivuliikkeen perustamista ja muuta palvelujen tarjoamista toiseen ETA-valtioon koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa isäntävaltion valvontaviranomaiselle valvottavan sivuliikkeen perustamisesta isäntävaltioon ja palvelujen tarjoamisesta isäntävaltioon sivuliikettä perustamatta säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, maksulaitoslaissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa ja vakuutusyhtiölaissa. Lisäeläkkeiden tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa säädetään eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa sekä vakuutusedustuksesta toisessa ETA-valtiossa vakuutusedustuksesta annetussa laissa. Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle pörssin toiminnasta toisessa ETA-valtiossa säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen valvottavaan kohdistuvasta toimienpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos ulkomainen ETA-sivuliike laiminlyö noudattaa 59 §:ssä tarkoitettuja yleisen edun vaatimia ehtoja taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on finanssimarkkinoita koskevassa Suomen laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sivuliikkeen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräajassa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua kehotusta ei noudateta, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta valvottavan kotivaltion valvontaviranomaiselle.

Jos kotivaltion valvontaviranomaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi ja si-

vuliike jatkaa 1 momentissa tarkoitettujen säännösten tai määräysten vastaista menettelyä, Finanssivalvonta antaa ilmoitettuaan asiasta valvottavan kotivaltion valvontaviranomaiselle sivuliikkeelle 33 §:ssä tarkoitettun toimeenpanokiellon, 38 §:ssä tarkoitettun rikemaksun, 39 §:ssä tarkoitettun julkisen varoituksen, 40 §:ssä tarkoitettun seuraamusmaksun taikka 33 a §:ssä säädetyn uhkasakon uhalla kieltää sivuliikettä jatkamasta säännösten ja määräysten vastaista menettelyä tai sivuliikkeen toiminnan jatkamisen kokonaan tai osittain.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi ryhtyä 3 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin välittömästi, jos:

1) sivuliike laiminlyö noudattaa sitä koskevia finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä taikka sivuliikkeen toimintaa koskevia sääntöjä ja toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä yleisen edun turvaamiseksi; tai

2) sivuliike laiminlyö noudattaa sellaisia sitä koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä taikka sivuliikkeen toimintaa koskevia sääntöjä, joiden valvonnasta Finanssivalvonta vastaa muun lain perusteella.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin direktiiveissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan komissiolle ja asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, määräysten, sääntöjen tai ehtojen vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös ulkomaiseen ETA-lisäeläkelaitokseen ja ulkomaiseen valvottavaan, joka tarjoaa Suomeen palveluja perustamatta sivuliikettä.

Mitä tässä pykälässä säädetään ulkomaisesta valvottavasta, sovelletaan myös toisen ETA-valtion viranomaisen valvonnassa olevaan Suomessa toimivaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun pörssiä vastaavaan markkinoiden ylläpitäjään.

61 a §

Ulkomaisen selvitysyhteisön valvonta

— — — — —
 Jos Finanssivalvonta havaitsee, että ulkomainen selvitysyhteisö toimii lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, valtiovarainministeriön myöntämän luvan ehtojen taikka ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa Suomessa koskevien sääntöjen vastaisesti, Finanssivalvonta ilmoittaa asiasta ulkomaiselle valvontaviranomaiselle ja valtiovarainministeriölle sekä antaa ulkomaiselle selvitysyhteisölle 39 §:ssä tarkoitettun julkisen varoituksen, jollei valtiovarainministeriö ryhdy asiassa ankarampiin toimenpiteisiin.
 — — — — —

62 §

Valvottavan toimilupaa ja omistajia koskeva ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa valvottavan emoyrityksen ja sen tytäryritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille valvottavan toimilupahakemuksesta ja toimiluvan myöntämisestä sekä yhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa valvottavan omistajien valvonnassa säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa ja vakuutusyhtiölaissa.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

— — — — —
 Finanssivalvonta voi siirtää valvottavia koskevaa päätösvaltaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle niin kuin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa erikseen säädetään.
 — — — — —

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

5) kiinteistörahastolain 18 a—18 e §:ssä tarkoitettulle Keskuskauppakamarin kiinteistönarviointilautakunnalle;

Finanssivalvonnalla on oikeus ilmoittaa valvottaville ja ulkomaisille ETA-sivuliiketoimittajille, jos samalla velallisella havaitaan olevan niiltä huomattavia sitoumuksia tai velvoitteita taikka jos on syytä epäillä jonkin niiden asiakkaan toiminnan aiheuttavan niille vahinkoa. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus antaa valvottavia, ulkomaisia valvottavia ja ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskevia tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle Suomessa sekä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettulle arvopaperikeskukselle, selvitysyhteisölle ja ulkomaiselle selvitysyhteisölle sekä muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muita henkilöitä koskevia tietoja pörssille, jos tietojen antaminen on välttämätöntä niille säädetyn valvontatehtävän tai niiden harjoittaman selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

73 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa

säädetään, jollei jäljempänä tässä pykälässä tai muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonnan 38—41 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Markkinaoikeuden 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä 40 ja 41 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Finanssivalvonnalla on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden tai markkinaoikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus tai markkinaoikeus on muuttanut tai kumonnut Finanssivalvonnan tekemän päätöksen tai jolla markkinaoikeus on hylännyt Finanssivalvonnan esityksen seuraamusmaksun määräämisestä.

Finanssivalvonnan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jos päätöksestä valitetaan, päätöstä noudatetaan toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin päätä tai asiasta muualla laissa toisin säädetä.

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee Finanssivalvonnan johtokunnan jäsentä tai varajäsentä taikka virkamiehen virkasuhdetta, säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Tämän lain 16 a §:ssä tarkoitettun ilmoitusvelvollisen on saatettava sisäpiiri-ilmoitus vastaamaan tämän lain vaatimuksia yhden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Finanssivalvonnan on saatettava 16 §:n 6 momentissa tarkoitettu luettelo vastaamaan tämän lain vaatimuksia kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2012

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*